

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE 2019

19 septembre 2019

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

**relative à la création d'un service
d'enregistrement des accouchements discrets**

(déposée par Mme Katja Gabriëls,
M. Egbert Lachaert et
Mme Goedele Liekens)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

BUITENGEWONE ZITTING 2019

19 september 2019

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**tot oprichting van een dienst voor de
registratie van discrete bevallingen**

(ingediend door mevrouw Katja Gabriëls,
de heer Egbert Lachaert en
mevrouw Goedele Liekens)

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	: socialistische partij anders
cdH	: centre démocrate Humaniste
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de numering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigegekleurig papier)

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition reprend, en l'adaptant, le texte de la proposition DOC 54 0828/001.

Par cette proposition, nous demandons au gouvernement fédéral de créer un service d'enregistrement des accouchements discrets.

En complément de la proposition de loi modifiant le Code civil afin de permettre l'accouchement discret, il y a en effet lieu de créer un service d'enregistrement des accouchements discrets.

La présente proposition commente la création et le fonctionnement de ce service.

Avant de commenter concrètement la proposition, nous tenons encore une fois à souligner l'importance que revêt la possibilité légale d'accoucher discrètement. En Belgique, les femmes dont la grossesse est non désirée et qui ne souhaitent pas que leur enfant soit adopté et que leur grossesse figure dans des documents officiels, n'ont guère de possibilités. Le rétablissement, en 2000, par l'ASBL *Moeders voor Moeders*, des boîtes à bébés, une pratique qui remonte au moyen âge, le confirme et est symptomatique.

Il est certain que la boîte à bébés a prouvé son utilité par le passé. Et il serait évidemment malheureux qu'au lieu d'être placés dans ce type de boîtes, certains bébés ne se retrouvent dans une poubelle (ce qui est parfois littéralement le cas). Une mère désespérée ne sachant plus à quel saint se vouer peut se résoudre à recourir à cette solution, sachant que son bébé sera en de bonnes mains. Néanmoins, la boîte à bébés n'a pas de fondement légal et son utilisation présente de nombreux inconvénients. Elle implique ainsi une coupure définitive du lien entre le parent et l'enfant. Toute réunion ultérieure est en effet impossible. L'enfant ne possédera par ailleurs jamais une identité à part entière. Le parent, quant à lui, sera traumatisé à vie. Le père ou la mère pourront-ils jamais par la suite établir un lien durable avec un autre enfant? Et qu'en est-il si le parent souffre d'une maladie héréditaire?

Toutes ces questions constituent un plaidoyer en faveur de l'instauration d'une possibilité légale d'accoucher discrètement.

En vue de permettre à terme la prise de connaissance réciproque de l'identité du (ou des) parent(s) et

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorstel neemt, met een aantal aanpassingen, de tekst over van voorstel DOC 54 0828/001.

Met dit voorstel vragen de indieners aan de federale regering om een dienst voor de registratie van discrete bevallingen op te richten.

Ter aanvulling van het wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek teneinde het discreet bevallen mogelijk te maken, dient een dienst voor de registratie van discrete bevallingen te worden opgericht.

De oprichting en de werking van deze dienst worden toegelicht in dit voorstel.

Vooraleer het voorstel concreet toe te lichten willen de indieners nogmaals het belang benadrukken van de wettelijke mogelijkheid om discreet te bevallen. In België hebben ongewenst zwangere vrouwen, die niet willen overgaan tot adoptie en hun zwangerschap niet in officiële documenten willen laten blijken, weinig opties. De herinvoering van de middeleeuwse vondelingenschuiven sinds 2000 door de vzw *Moeders voor Moeders* bevestigen dit en zijn symptomatisch.

De vondelingenschuif heeft zeker zijn nut al bewezen. Het zou zeker niet de voorkeur genieten als de baby's die nu in deze schuif worden gelegd daarentegen – soms letterlijk – in de vuilnisbak zouden eindigen. Radeloze moeders die niet meer weten van welk hout pijlen te maken hebben baat bij een oplossing waarvan ze weten dat hun kind goed zal terechtkomen. Niettegenstaande dat, bestaat er voor de vondelingenschuif geen wettelijke basis en heeft het gebruik ervan tal van nadelen. Zo wordt de band tussen de ouder en het kind definitief doorgesneden. Hereniging na verloop van tijd is niet meer mogelijk. Het kind zal nooit beschikken over een volwaardige identiteit en de ouder blijft zitten met een levenslang trauma. Zullen de vader of de moeder ooit nog een duurzame band kunnen opbouwen met een ander kind? Wat als de ouder een erfelijke ziekte heeft?

Al deze zaken pleiten voor een wettelijke mogelijkheid om discreet te bevallen.

Om wederzijdse kennisname van de identiteit van de ouder(s) en het kind die voorwerp zijn van een discrete

de l'enfant concernés, il convient de créer un service d'enregistrement des accouchements discrets.

Ce service doit être tout particulièrement attentif à un certain nombre de choses. Il convient ainsi de sauvegarder les droits aussi bien du parent que de l'enfant. Le rôle des tiers, en l'occurrence, du tuteur de l'enfant mineur, du fonctionnaire délégué ou, dans des cas particuliers, du juge de la jeunesse, revêt une importance essentielle.

La procédure relative à l'accouchement discret doit s'ouvrir par l'établissement d'un registre dans lequel seront gérées les attestations d'accouchement discret. Tant le parent que l'enfant qui sont concernés doivent, après un certain temps, pouvoir prendre l'initiative de prendre connaissance de l'identité de leur enfant ou parent respectif.

À cet égard, ils doivent pouvoir décider eux-mêmes s'ils répondent ou non à la demande de prise de connaissance réciproque. Dans le cas de l'enfant, le juge de la jeunesse doit également, compte tenu des circonstances, pouvoir aider l'enfant à faire valoir ses droits. On en trouve le fondement dans l'article 7 de la Convention internationale des droits de l'enfant. Cet article dispose que l'enfant est enregistré aussitôt sa naissance et a dès celle-ci le droit à un nom, le droit d'acquérir une nationalité et, dans la mesure du possible, le droit de connaître ses parents et être élevé par eux. La Cour européenne des droits de l'homme s'est, elle aussi, prononcée en ce sens. Elle avait déjà précisé que, dans l'esprit de l'article 8 de la CEDH, si une prise de connaissance de la filiation biologique est soumise à l'approbation d'une autre personne concernée (dans ce cas, les parents), il convient également de prévoir une possibilité de contrôle par une partie tierce indépendante, afin de vérifier que le refus de prise de connaissance du parent est motivé.

Nous espérons que la possibilité d'accoucher dans la discrétion sera peu utilisée. Les femmes dont la grossesse est non désirée doivent pouvoir, dans des circonstances exceptionnelles, accoucher et renoncer à leur enfant dans des conditions humaines. Quelles que soient les raisons de ce renoncement, il n'est, par définition, pas irréversible. Des changements dans la vie privée peuvent dès lors rendre possible de manière durable l'espoir éventuel d'une prise de connaissance réciproque tant du parent que de l'enfant, tout en tenant compte des droits de toutes les parties concernées.

bevalling op termijn mogelijk te maken, dient een dienst voor de registratie van discrete bevallingen te worden opgericht.

Deze dient aan een aantal zaken bijzondere aandacht te besteden. Zo dienen zowel de rechten van de ouder als van het kind te worden gevrijwaard. De rol van derden, zijnde de voogd van het minderjarige kind, de gemachtigde ambtenaar of, in bijzondere gevallen, de jeugdrechter zijn van essentieel belang.

De procedure voor het discreet bevallen dient te starten met de opmaak van een register waarin de attesten van discreet bevallen worden beheerd. Zowel de ouder als het kind die subject zijn van een discrete bevalling moeten na verloop van tijd het initiatief kunnen nemen om kennis te krijgen van de identiteit van hun respectievelijk kind of ouder.

Hierbij dienen ze zelf te kunnen bepalen of ze al dan niet ingaan op het verzoek tot wederzijdse kennisname. In het geval van het kind moet ook de jeugdrechter, gelet op de omstandigheden, het kind kunnen bijstaan in het afdwingen van zijn rechten. De grondslag hiervoor is terug te vinden in artikel 7 van het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind. Dit artikel stelt dat het kind recht heeft op registratie na de geboorte, recht heeft op een naam en nationaliteit, recht heeft om zijn ouders, in de mate van het mogelijke, te kennen en door hen te worden opgevoed. Ook het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft zich in die zin uitgesproken. Het bepaalde eerder al dat, in de geest van artikel 8 van het EVRM, indien een inzage met betrekking tot biologische afstamming onderworpen is aan de toestemming van een andere betrokkene (hier de ouders), er ook een toetsingsmogelijkheid moet worden ingebouwd door een derde, onafhankelijke partij, om na te gaan of de weigering tot kennisname van de ouder gegrond is.

De indieners hopen dat de mogelijkheid om discreet te bevallen zo weinig mogelijk wordt gebruikt. Ongewenst zwangere vrouwen moeten in bijzondere omstandigheden wel op humane wijze kunnen bevallen en afstand doen van hun kind. Wat ook de redenen van de afstand zijn, deze is niet per definitie onomkeerbaar. Wijzigingen in de persoonlijke levenssfeer kunnen dan ook de eventuele hoop op wederzijdse kennisname van zowel de ouder als het kind, rekening houdend met de rechten van alle betrokkenen, blijvend mogelijk maken.

Katja GABRIËLS (Open Vld)
Egbert LACHAERT (Open Vld)
Goedele LIEKENS (Open Vld)

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

LA CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS,

A. vu le rétablissement de l'usage moyenâgeux de la "boîte à bébés";

B. considérant les inconvénients majeurs liés au recours à une "boîte à bébés", tels que la rupture définitive du lien entre le parent et l'enfant, qui empêchera à jamais ce dernier de se construire une identité à part entière, qui laissera à vie un traumatisme dans le chef du parent et qui privera également l'enfant abandonné des informations médicales nécessaires si le parent souffre d'une maladie héréditaire;

C. considérant la nécessité de légaliser l'accouchement discret afin de répondre aux besoins de certaines femmes enceintes, que la grossesse soit désirée ou non;

D. considérant la nécessité de créer un service public organisant et gérant l'enregistrement des accouchements discrets;

E. vu la nécessité de considérer, dans la gestion des accouchements enregistrés, les droits du parent comme ceux de l'enfant sur un pied d'égalité;

DEMANDE AU GOUVERNEMENT:

1. de prendre les initiatives qui s'imposent afin que l'accouchement discret soit autorisé par la loi;

2. de créer un service public organisant et gérant l'enregistrement des accouchements discrets;

3. de prévoir, dans la gestion des accouchements discrets enregistrés, la possibilité pour les parents et les enfants de se connaître;

4. de considérer les droits du parent et de l'enfant sur un pied d'égalité au moment de fixer les conditions relatives à la rencontre susvisée.

28 août 2019

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

DE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS,

A. gelet op de herinvoering van het middeleeuwse gebruik van de vondelingenschuif;

B. gelet op de belangrijke nadelen van het gebruik van de vondelingenschuif, zoals het definitief doorknippen van de band tussen ouder en kind waardoor het kind nooit een eigen volwaardige identiteit zal kunnen opbouwen, waardoor de ouder ook met een levenslang trauma achterblijft en waardoor in geval van erfelijke ziektes bij de ouder hun te vondeling gelegde kind niet de mogelijk noodzakelijke medische informatie ter beschikking heeft;

C. gelet op de noodzaak om het discreet bevallen wettelijk mogelijk te maken om zo tegemoet te komen aan de noden van sommige al dan niet ongewenst zwangere vrouwen;

D. gelet op de noodzaak tot het oprichten van een openbare dienst die de registratie van discrete bevallingen organiseert en beheert;

E. gelet op de noodzaak om bij het beheer van geregistreerde bevallingen de rechten van zowel de ouder als het kind als gelijkwaardig te beschouwen;

VRAAGT DE FEDERALE REGERING:

1. de nodige initiatieven te nemen om het discreet bevallen wettelijk mogelijk te maken;

2. een openbare dienst op te richten die de registratie van discrete bevallingen organiseert en beheert;

3. bij het beheer van de geregistreerde bevallingen de mogelijkheid in te bouwen om tot wederzijdse kennisname te komen tussen ouder en kind die subject waren van een discrete bevalling;

4. bij de voorwaarden tot wederzijdse kennisname zowel de rechten van de ouder als het kind als gelijkwaardig te beschouwen.

28 augustus 2019

Katja GABRIËLS (Open Vld)
Egbert LACHAERT (Open Vld)
Goedele LIEKENS (Open Vld)